

Ny fambolena maharitra ho an'ny taranaka mifandimby

(L'Agro-écologie pour les générations futures)

Fanontana fanindroany 2019 - 2eme Edition 2019

Ity boky ity

dia an'i

Sekoly:

Kilasy:

Taom-pianarana :

-

Tena tsotra kely ilay famaritana ny tontolo iainana tany am-pianaranana teo e!

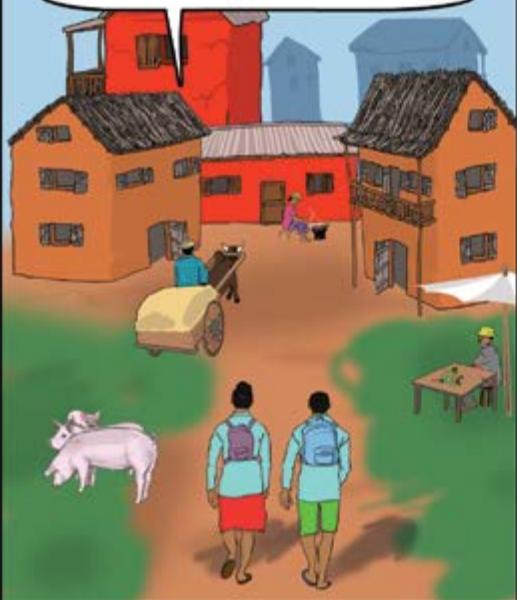
Ie! Tena tsotra

Hay kay fitambaran'ny zavatra voajanahary, manan'aina sy tsy manan'aina...

C.E.G

...sy ny zavatra rehetra nataontsika olombelona ny tontolo iainana!

Izay manodidina antsika rehetra izany dia tontolo iainana daholo e! Ary ny planeta tany no tontolo iainantsika olombelona!

Nahafinaritra ny fanazavan'ny
mpantenana a!
Fa maninona tsara ry
Niry ny tontolo iainana ?

Tena maratra, marary sy manaintaina ry Nary a...
Mitovy amintsika olombelona ihany : Sempotra
ny tany satria navelantsika
hisavovona ny fakontsika olombelona , hany
ka mamofona aoka izany, manetroka ny fiarakodia !

Ary rehefa tsy sempotra izy dia maratra
sy may noho ny fanapahana hazo,
ny doro ala sy tanety...

Angaha izany ihany, rehefa tsy misy
ala mamoaka entona ho lasa rahona
dia tsy misy ny orana...

dia matin'ny hetaheta be sy ny hainandro
indrav izy nefaf tsy misy ny
rano mameleona azy...

Dia matin'ny hetaheta sy
hanoanana koa ny zava-manan'aina
rehetra satria ny tany no manome ny
sakafo sy rano hosotroina,

hany ka lasa be dia be ny
mahantra.

Angaha izay ihany, ny aty amintsika ary vao maika
zava-doza, potika ny tany fambolena noho ny
tavy sy ny fomba fambolena mahazatra,
miharatsy ny tsiron'ny tany noho ny
fikaohan'ny riaka, manampy trotraka koa
ny fiatraikan'ny fiovan'ny toetrandro;

Mihamafy ny loza voajanahary...

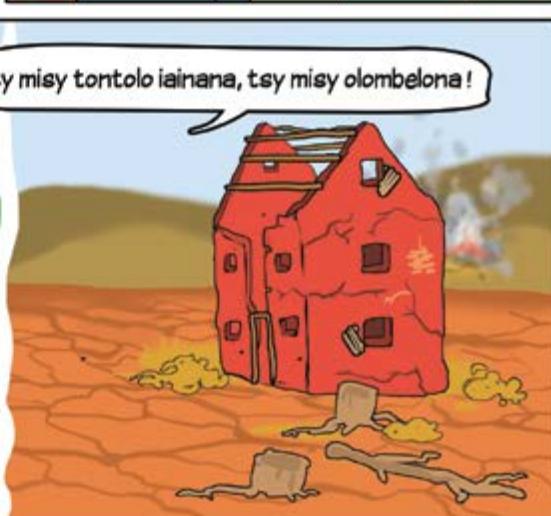
Tsy af-a-miala amin'ny tontolo iainana izany
isika olombelona fa izy no miantoka
ny fahavelomantsika

Misy tontolo iainana, misy olombelona;

Tsy misy tontolo iainana, tsy misy olombelona !

Tonga ianareo ? Nanao ahoana
hy tany am-pianarana ?

Nianatra ny tontolo iainana izahay
ry dada a. Mijaly mihitsy ny tany noho ny
ataontsika olombelona azy.

Izao ry Nary a, raha olombelona no mamparary
ny tany, dia ny olombelona ihany no mila
mitady fanafody hanasitranana azy.

NY AMPITSO

Marina ry neny ny filazan'i dada omaly a.
Izany mihitsy no noresahana androany tany
am-pianarana.

Mahakasika inona izany ry Niry?

Tena isika olombelona ihany no mila mandray
andraikitra manoloana ny fahararian'ny tany.

Ohatra hoe rehefa tsy maintsy mikapa hazo,
dia tsy maintsy mamboly hazo ho solony.

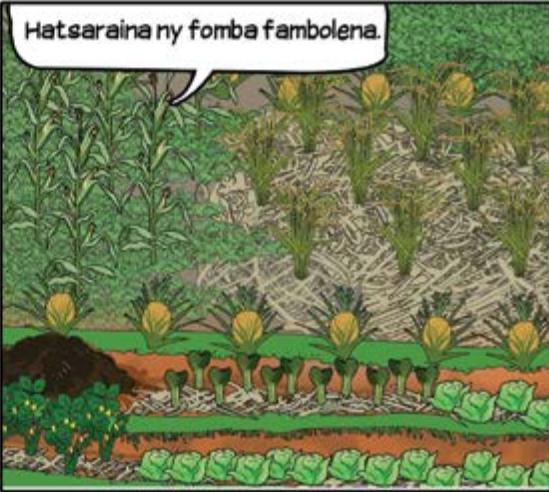
Ahodina ho lasa zezika ny fako
fa tsy ariana eny rehetra eny;

Atao maitso araka izay tratra
ny tontolo manodidina satria ny
zavamaniry no manadio ny rivotra,

Hatsaraina ny fomba fambolena.

Tamin'ny andronay retsy tena tsy nisy an'izamy

Tsy nisy inonary Dadabe ?

Taloha tena mbola maitso ny tontolo.
Ny ala mbola betsaka,
ny loharano nikoriana tsara...
Amin'izao, tena efa niova
hatramin'ny toetrandro.

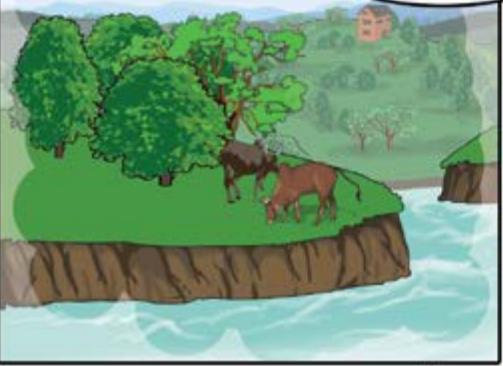
Ny orana tsy ampy na be loatra, tara na lasa aloha.
Ny loharano ritra kanefa ireny no rano
fisotron'i ny mporina manodidina.

ringana ny ala ary
mihena ny fisiar'ny
ahitr'omby.

Menari'ny fiotsahan'ny
tany ny renirano

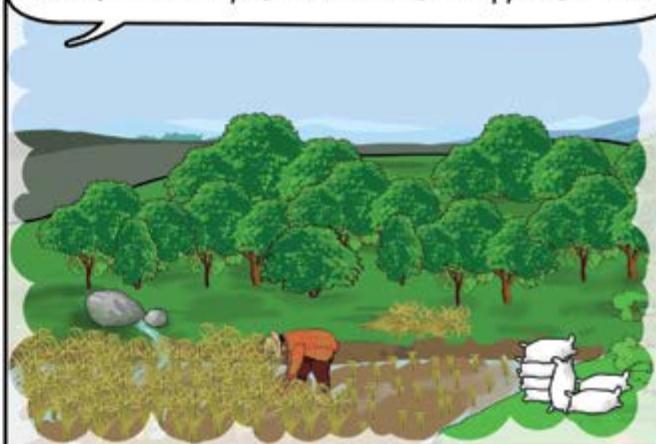
ary ny tena loza dia ritra ny
loharano hany ka tsy maintsy mandeha
lavitra vao mahita rano ho sotroina sy
hampiasaina amin'ny fambolena.

Ny fambolena aza tena mikorontana.

Taloha , io tanimbarý kelintsika io dia efa ampy nivelomana.

Rehefa nitombo nefà ny taranaka, tsy maintsy nampitomboina ihany koa ny velaran-tany nambolena hamelomana azy ireo.

Voatery notrandrahana ny tanety...

Nihangazana nefà ny tanety dia nentin'ny riaka ny nofon-tany.

Hany ka na ny tanimbary kelintsika aza dia tototra.

Na my lavaka aza niforona

izao ny tanety simba tsy mamokatra intsony, ny tanimbary tototra, ireo loharano ritra.

Tena tsy haiko rankizy izay fomba iainanareo any aorianany.

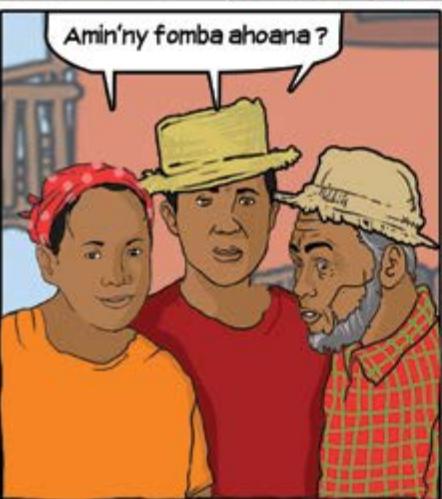
Izaho aloha ry dadabe mbola tsy kivy a!
Mbola azo atao tsara ny manarina izany

Raha ny lesona nomena anay izao,
azo atao tsara ny mamerina ny ala sy
manamaitsosy tontolo ary azo
atao tsara ihanay koa ny manarina sy
manatsara ny tany fambolena mba hamokatra.

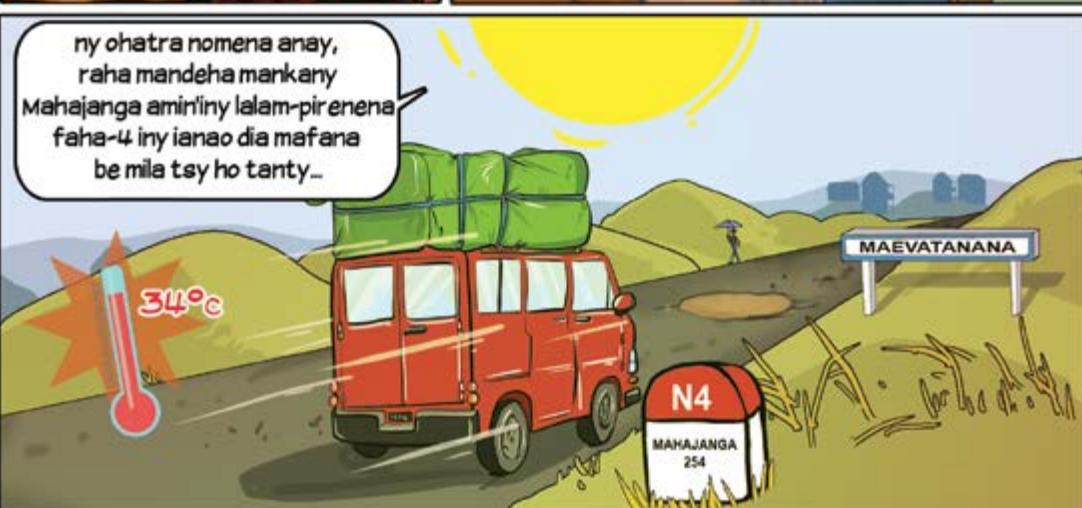
Amin'ny fomba ahoana ?

Tany am-pianarna izahay nilazana fa rehefa mamboly
hazo dia manatsara ny tontolo iainanana,
izany hoe tsy dia mafana be loatra ny andro:

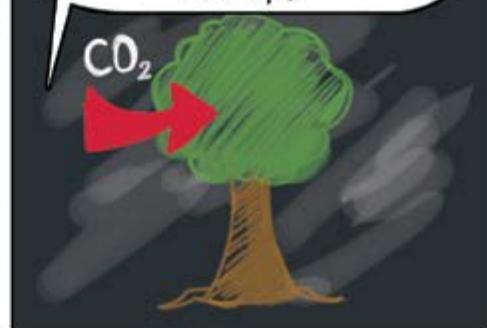
ny ohatra nomena anay,
raha mandeha mankany
Mahajanga amirinny lalam-pirenena
faha-4 iny ianao dia mafana
be mila tsy ho tanty...

fa rehefa mandalo ny alari' ANKARAFANTSINKA
kosa dia tsapa fa midina ny hafanana

ny fanazavana azy dia izao:
ny hazo no mitroka ny
ENTONA manafana ny tontolo
iainana izay antsoina hoe gaz
carbonique

ary manome entona ilain'ny
rehetra izay antsoina hoe oxygène.
Ho anay mpianatra dia izany hono no
atao hoe photosynthèse! ...

hay ve anaka: tena marina izany!
hamboly hazo isika fa mahasoa
tokoa izany!

Tsy izany ihany fa tokony tsy
hodorana intsony ny ala kely
sisa tavela fa tokony harovana.

Ka aiza isika izany no hamboly katsaka
anaka: ny tavy anie ka mamokatra be e

Ny mpampianatra dia manamafy
fa mamokatra
be io amin'ny taona voalohany

fa ny taona manaraka dia mihena foana
ny vokatra ary amin'ny farany
dia lasa tany ngazana sisa.

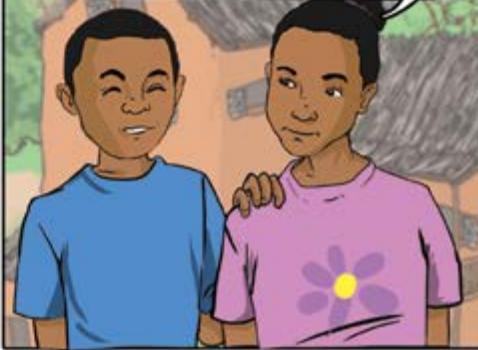
Taloha ange ka feno ala
i Madagasikara fa fomba fambolena
toy izany no naha-tapitra ny ala.

ary kaohon'ny riaka ny tany ka
lasa mena be toy ny ranor'ny
BESTIBOKA io ny rano sisa.

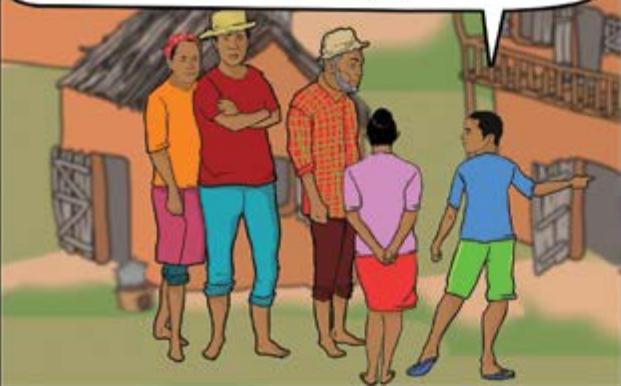

Raha ny fanatsarana ny fambolena indray

misy teknikam-pambolena vaovao
atao hoe « Agro-écologie »...

Izy io a, dia fitambarana teknikam-pambolena
maromaro miaro sy manatsara ny tany
no sady mamokatra kanefa mikajy ny tontolo iainana.

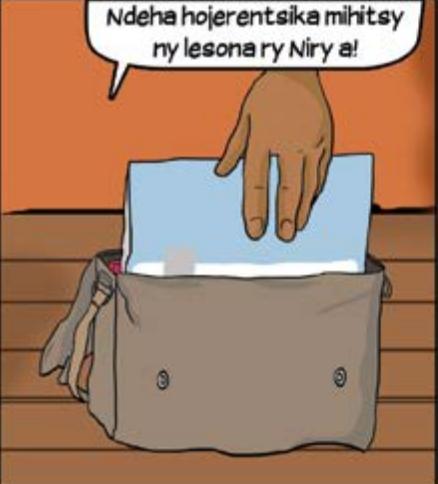

Ohatra ny mety amintsika
izany rangahy a!

Mahaliana tokoa a!
Hazavao tsara ry Nary a!

Ndeha hojerentsika mihitsy ny lesona ry Niry a!

Raha ny lesona aloha, betsaka ny azo atao fa miankina amin'ny tsirairay.

Isan'izany ny voly rakotra na
« Agriculture de Conservation »

Izamy hoe (i) tsy hasaina intsony ny tany afa-tsy amin'ny taona voalohany ihany.

(ii) mirakotra mandavan-taona ny tany

(iii) hajaina sy tsy maintsy atao ny fampivandiam-boly sy fifandimbiasam-boly.

Ankoatra ny voly rakotra, isan'ny tafiditra ao amin'ny Agroécologie ireto teknika ireto:

- Ny fampiarahana ny fiompania sy ny fambolena,
- Ny fampiasana ny zezika organika toy ny compost sy zezika karkana (lombricompost)
- Ny fanaovana ny aro-riaka (courbe de niveau)
- Ny fampiasana ireo zavamaniry miaro amin'ny bibikely mpanimba voly
- Fampihenana ny fampiasana ny zavatra simika amin'ny fambolena izay sady lafo no tsy hita matetika eny an-tsena
- Ny fampiasana amin'ny fomba mahomby ny rano (teknolojia amin'ny fanondraham-boly madirika)
- Ny fampiharana ireo teknika momba ny fambolem-bary nohatsaraina (SRI/SRA)
- Ny ala vadim-boly (Agroforesterie)
- Ny fanaovana fefy velona amin'ny tarimboly (haies vives)
- Ny fambolen-kazo mba hamerenana tsiklikely ny ala (reboisement)

Mifameno ireo teknika ireo hoy

ramosenay ary ampiasaina

arakaraka ny zava-misy sy ny toe-tany.

Izahay izao any am-pianarana efa manana

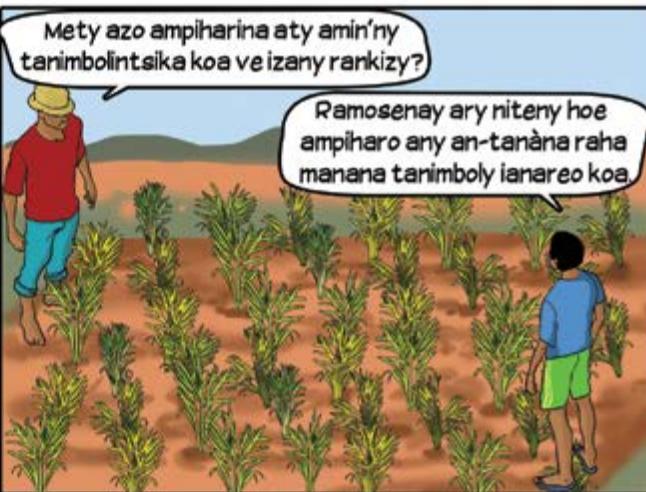
tanimboly natokana hanaovana fampiharana

Ary misy fotoana manokana
mihitsy hanaovana an'izany

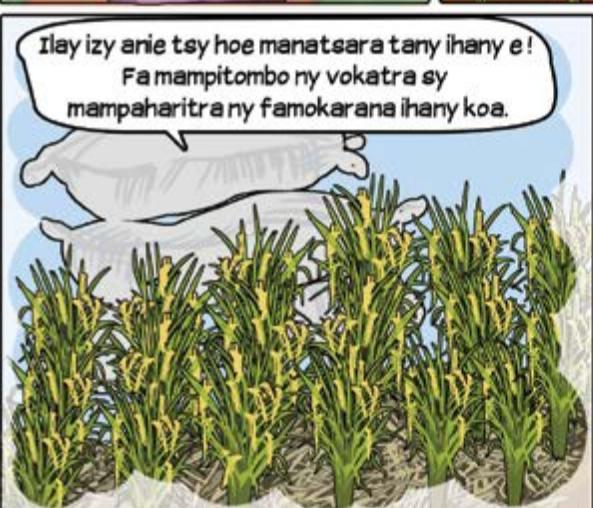

Mety azo ampiharina aty amin'ny
tanimbolintsika koa ve izany rankizy?

Ilay izy anie tsy hoe manatsara tany ihany e!

Fa mampitombo ny vokatra sy
mampaharitra ny famokarana ihany koa.

azo atao sakafo, azo amidy

ihany koa ny ambim-bava

hanatsarana ny fari-piaianana.

Raha izany no tombontsoa, marinona
moa raha hampiharina
aty amintsika izany !

Miasa loha mihitsy aho izao satria manta
loatra ny tanimbolintsika , lany vola be
mividy zezika vao mba mahazo vokatra kely.

izay maniry anefa mbola lanin'ny bibikely mparimba voly ihany

Very hevitra aho !

Oay, nianaranay mihitsy
izany ry dada a !

Raha manta ny tany, azo hatsaraina
sy averina tsikelikely ny tsirony.

Eo am-piandohana aloha dia tsy maintsy
mampiasa zezi-pahitra
na komposta miaraka amin'ny zezika simika
satria efa simba loatra ny tanintsika.

Raha voaaraka tsara ny teknika dia
mihena be ny fampiasana ny
zezika simika satria
mihatsara tsikelikely ny tany.

Toy izany koa ny fampiasana ny
fanafody simika hiadiana amin'ny
bibikely sy ny aretina izay
mirona bebe kokoa amin'ny ady gasy.

Nanao fampiharana momba ny
fanamboarana komposta izany
ianareo tany am-pianarana ?

Komposta tsotra izay fanafangaroana ny fako maina
zava-maitso sy ny zezi-pahitra no nataonay tany

Izy io dia zezika organika entina
hanatsarana sy hampitomboana
ny kalitaon'ny zezika

Ny fakon-dakozia mety lo dia azo
ampiasaina daholo toy ny hoditr'ovy,
karoty, sns.

Ny plastika, ny vy sy ny fako tsy mety
lo ihany no tsy azo ampiasaina

Ny zavamaitso indray dia ireo karazana
«légumineuse» maniry eny rehetra eny.

Raha hampiana ireo karazan-java-maniry
toy ny voandelaka na ny neem na ny radiaka ets.
dia afaka miaro amin'ny bibikely mpanimba voly.

Izany ve rankizy tsy asabe ?

Tsotra ka ! Alahatra ao anaty lavaka na tranon-jezika
fotsiny ny fako hiotrika dia tondrahana matetika

Hafiriana izany vao mahazo zezika azo atao eny an-tanimboly e ?

Rehefa afaka andro vitsivitsy dia tsapaina amir'ny hazo ny hafanan'ny zezika

Rehefa mahamay tsy zakan'ny tānana ny ao anatiny dia nahomby izay ny teknika.

Niteny koa ramosé fa rehefa mahamay be iny izy dia mila avadika ary tondrahana ny zezika. Tsy maintsy atao mando nefà tsy azo avela miandrona ny rano.

Ny famadihana ny zezika dia atao isaky ny 15 andro ary tohizana mandrapaha-masaka azy

Manao ahoana ny toetry ny zezika rehefa masaka ?

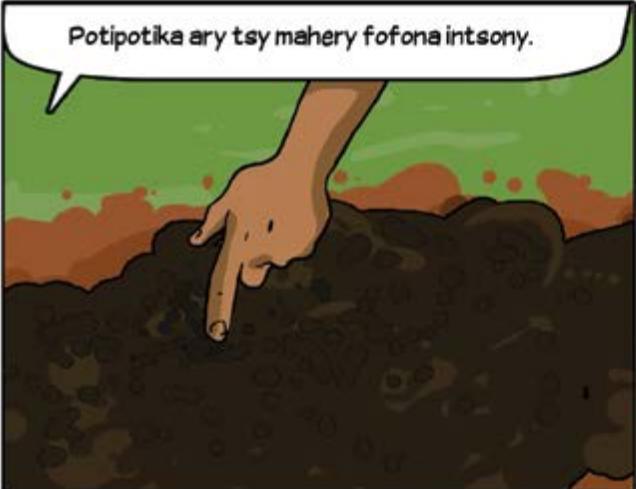

Mangatsiaka ny zezika ary miloko maity toy ny volontany masaka,

tsy misy iavahany ny akora rehetra nampiasaina

Potipotika ary tsy mahery fofona intsony.

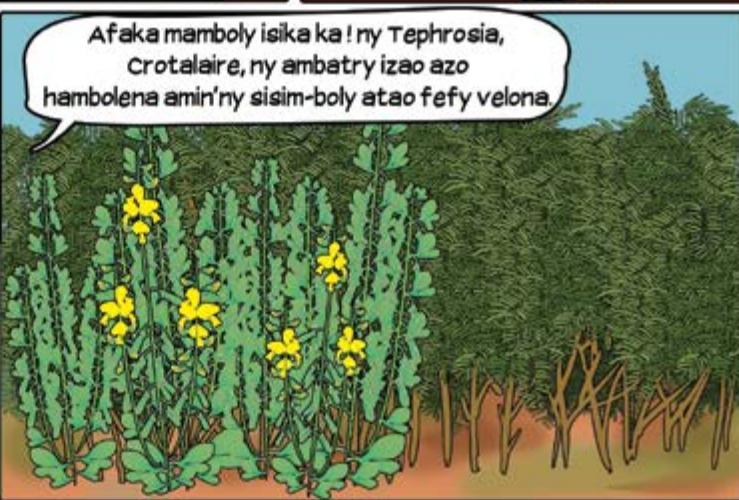
Rehefa hita fa vita ny komposta dia azo tehirizina amin'ny toerana maina na ampiasaina avy hatrany eny an-tanimboly.

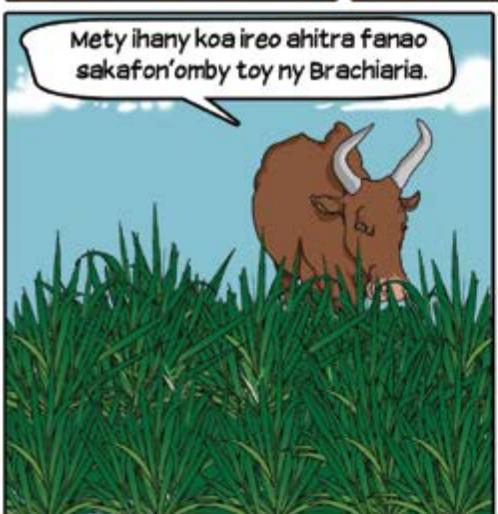
Aty amintsika ary tsy misy zava-maitso akory

Afaka mamboly isika ka ! ny Tephrosia, Crotalaria, ny ambatry izao azo hambolena amin'ny sisim-boly atao fefy velona.

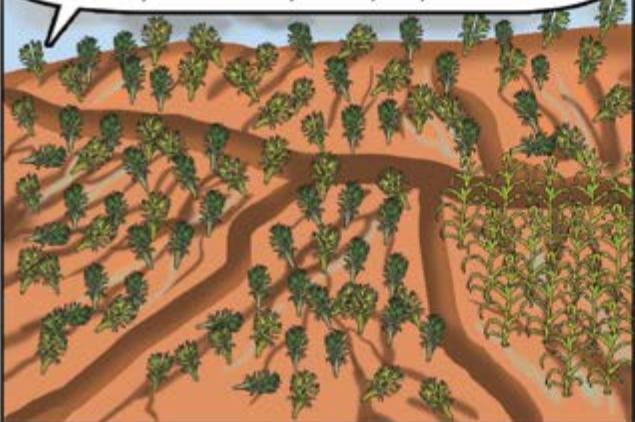
Mety ihany koa ireo ahitra fanao sakafon'omby toy ny Brachiaria.

Ny radriaka, voandelaka sy neem izay hitantsika maro be ety an-tanàna dia azo atao fanampiny hiadiana amin'ny bibikely mpanimba voly

Ny tarimbolintsika aza misompirana, tsy ho lasan'ny riaka fotsiny ve izay voly atao eo ?

Ny fambolena azy anie ry Neny tsy maintsy atao manaraka ny tsipika mira haabo na « Courbe de niveau » e !

mielanalana 10 m arakaraky ny fandrian'ny tany hambolena

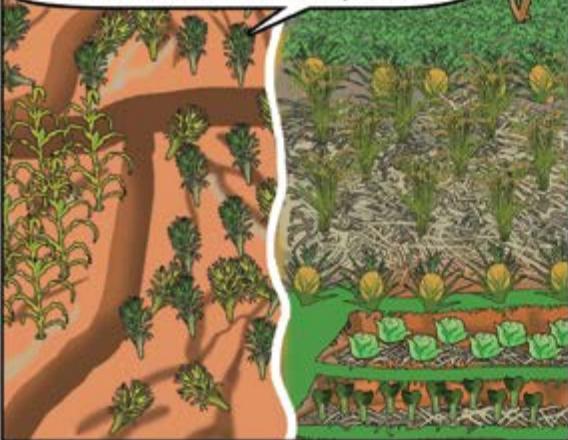

ny tany misolampy be loatra anefa dia tsy azo volena fa avela ho ar'ny fambolena hazo na ambolena vilona ho ar'ny omby. Manana ny toerany amin'ny fanatsarana ny fambolena ny omby, koa mila heverina sy hatsaraina ihany koa ny sakafony.

Fa inona no antony hanaovana an'izany e ?

Mba hiarovana ny tany tsy hokachari'ny riaka rehefa fotoanan'ny orana

Nahasarika ny saiko ilay resaka fanamboaranana komposta teo ry Niry, hay azo hatsaraina izany ny zezi-pahitra mba hahazoana zezika tsara kalitao !

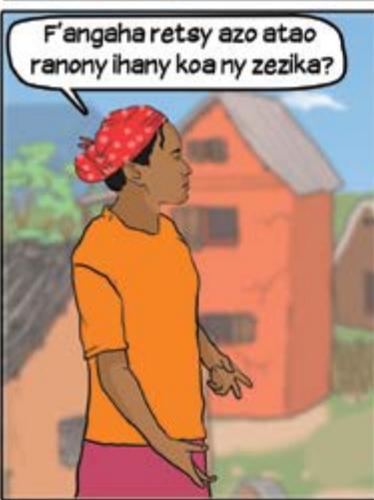
Eny ry neny a ! ilay noresahanay mianadahy teo no atao hoe komposta tsotra.

Misy ihany koa ny komposta ranony na ranon-jezika azoavy amin'ny alalan'ny fanotrehana ireo "légumineuse" voalaza teo aloha.

F'angaha retsy azo atao ranony ihany koa ny zezika?

Eny, afangaro anaty bidon plastika misy rano ny karazana "légumineuses" sy ny tain'omby ary avela hiotrika mandritry ny 21 andro.

Fenoina rano ny 2/3 ny bidon plastika, ny 1/3 ambiny dia atao tain'omby vao sy zava-maniry maitso.

Atao avo roa heny amin'ny fatran'ny tain'omby ny zava-maniry maitso.

saromana tsara hiotrika ary haroina
isaky ny 4 andro ny fangaro
mandra-pahamasamy

Mila 21 andro izany vao
mahamasaka ranon-jezika?
Izay mihitsy, azon'i neny
tsara ilay fanaovana azy.

Raha azoko tsara izany ry Niry dia mila mamboly ireo
karazana légumineuse voatarisanareo teo isika
raha te hanatsara ny zezika?

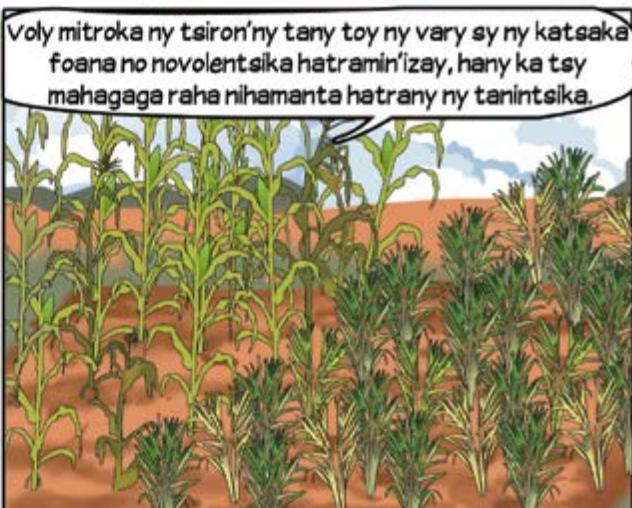
Fa manao ahoana tsara hoe ilay
fanatsarana ny fomba fambolena a?

Aleo indray I dada anazavako azy!
Tsy mety ny fomba fambolentsika
hatramin'izay raha araka
ny lesonay tany ampiaranana.

Voly mitroka ny tsiron'ny tany toy ny vary sy ny katsaka
foana no novolentsika hatramin'izay, hany ka tsy
mahagaga raha nihamanta hatrany ny tanintsika.

Tsy nety ahoana ry Nary a ! Ka tsy
hamboly vary sy katsaka intsony izany !

Tsy hoe tsy hamboly vary sy katsaka intsony akory
fa mila mampiasa teknika hamerenana
sy hitantahana ny tsiron'ny tany mba
hamokatra maharitra.

Tsy inona izany fa ny fanaovana ny
fampivadiam-boly sy ny fampifandimbiasam-boly.

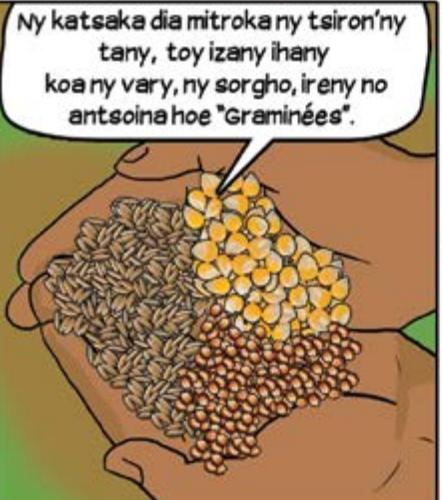
Inona daholo lehiretsy izany a ?

Izao a, ny fampivadiam-boly, dia fambolena
zavatra roa miaraka anaty tarimboly iray.
Ohatra: katsaka sy voanemba.

Ny katsaka dia mitroka ny tsiron'ny
tany, toy izany ihamy
koa ny vary, ny sorgho, ireny no
antsoina hoe "Graminées".

Ny voanemba kosa dia manome tsiro ny tany amin'ny
alalan'ny fisintonany azota amin'ny rivotra toy ny soja,
ny pitipoa, ny tsiasisa, ireny indray no antsoina hoe
"Légumineuses".

Voly mifameno raha izay
no azo ilazana azy.

Misy koa ireo karazan-javamaniry hafa manatsara ny tany toy ny Mucuna, Crotalaire, Ambatry sy ny Stylosanthes.

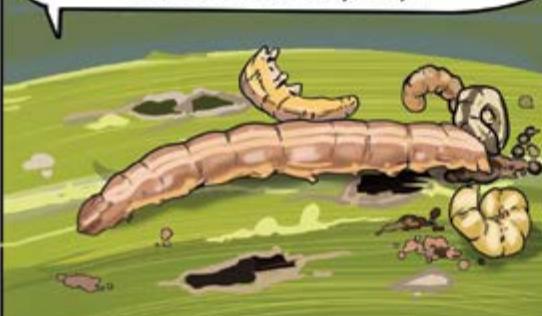

Nanamafy ramosé fa ny Mucuna dia sady manatsara tany no miady amin'ny bibikely mparimba voly sy ny ahi-dratsy...

...ary manome rakotra tsara hambolena vary na katsaka amin'ny taona manaraka

Ny zava-baovao amin'zao ary hoy ramosé dia mihena be ilay bibikely vaovao izay marimba ny katsaka eranthy Madagasikara antsoina hoe "chenille légionnaire" raha misy rakotra Mucuna matevina ny tany.

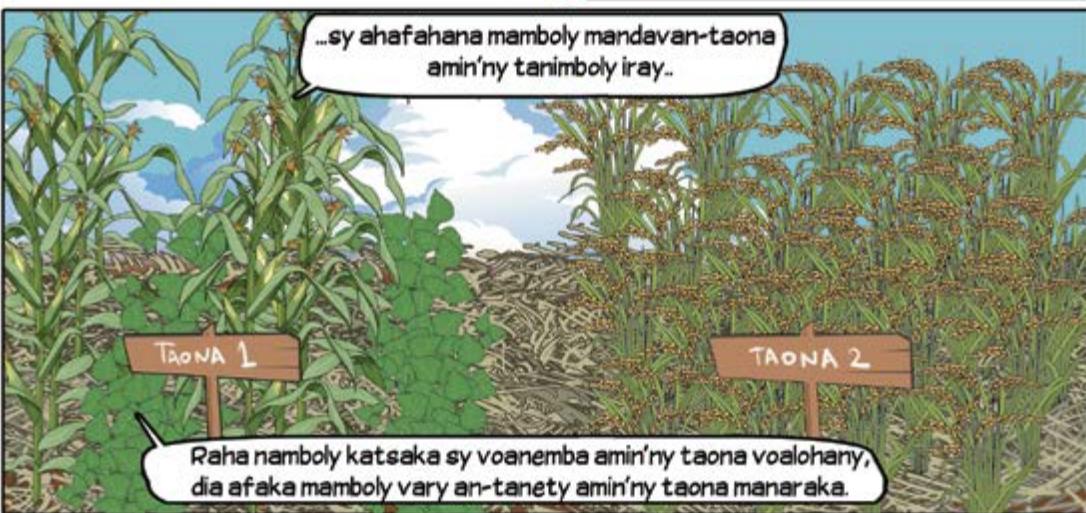

Dia manao ahoana indray ilay fampifandimbiasam-boly?

Ny fampifandimbiasam-boly koa dia teknika hitazonana ny tsiron'ny tany ...

...sy ahafahana mamboly mandavan-taona amin'ny tanimboly iray.

Raha namboly katsaka sy voanemba amin'ny taona voalohany, dia afaka mamboly vary an-tanety amin'ny taona manaraka.

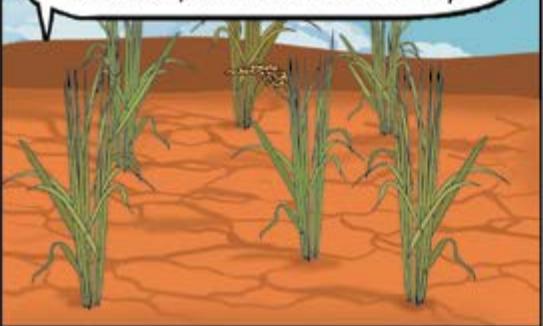
Hanampiako ny fanazavan'ny Nary teo, ny fampiasana ireo teknika ireo dia hahafahana mandrakotra mandavan-taona ny tany.

Mirakotra ahoana?
Zava-baovao
indravatry izany a!

Ny tany tsy misy rakotra dia mora kaohan'ny riaka, maina lava,
tsy mitazona hamandoana.
hany ka tsy afaka mivelona ara-dalana ireo karazan-java-maran'aina ao aminy.

Ny tany dia tokony hirakotra mandavan-taona indrindra amir'ny fiandohan'ny orana, volana Novambra sy Desambra izay ahitana oram-be mivatravatra mikaoka ny tany.

Ny tany mirakotra kosa dia voaaro amir'ny fikaohan'ny riaka, ny masoandro, mitazona hamandoana

ary mampainaina ireo karazan-javamanan'aina ao aminy, antoky ny fahalonahan'ny tany.

Tsy izay ihany fa ny fisian'ny rakotra matevina eo amin'ny tanimboly dia hahafahana mifehy ny ahidratsy,

mampihena ny asa atao eny antanimboly toy ny fiavana, indrindra ny tsy fiasana ny tany intsony rehefa hamboly.

Ny tsy fiasana ny tany, ny fanaovana fampivadiam-boly sy fampifandimbiasam-boly ary ny fandrakofana ny tany mandavan-taona no antsoina hoe "VOLY RAKOTRA".

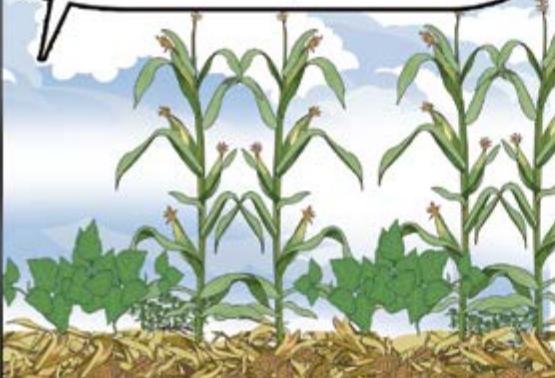
Izao ry dada a: ny taona voalohany chatra raha tsara ny tany dia ambolena miraka amin'ny fotoana mahazatra ny katsaka sy ny voanemba miraka amin'ny mucuna.

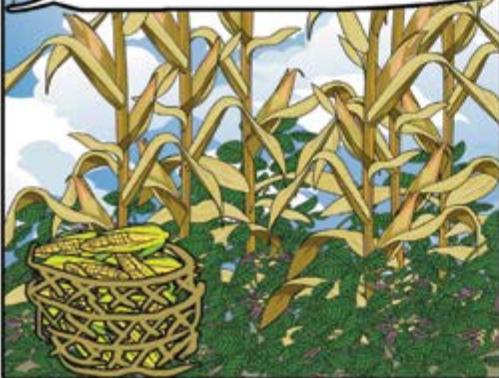
Ahoana koa izany?

...ambolena katsaka ligne roa, voanemba ligne roa dia alohan'ny hamasahan' ny voanemba dia asosoka ny Mucuna.

Rehefa matoy ny katsaka dia hotazana, ny Mucuna kosa avela mandrakotra mandritry ny maintany.

Mila fitandremana fa raha mbola manta ny tany dia atao aloha ny fanamasahana azy.

fa azo atao koa ny mamboly katsaka sy Mucuna fa 15 na 20 andro aorinan'ny katsaka no mamboly Mucuna;

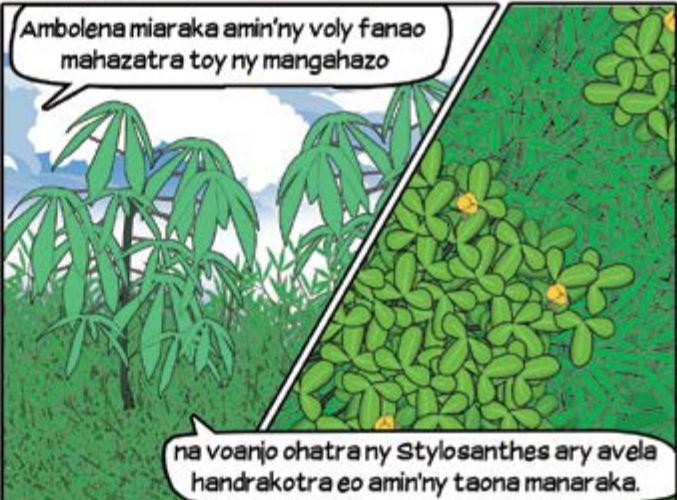

izany hoe tsy azo atao mihitsy ny mamboly katsaka miaraka amir'ny Mucuna fa tonga dia afatony ny katsaka dia vonoiny!!

Amin'ny taona faharoa dia hambolena eo ambony rakotra voanemba, Mucuna ary katsaka ny vary ary tsy asaina intsony ny tany.

Ambolema miaraka amin'ny voly fanao mahazatra toy ny mangahazo

na voanjo chatra ny Stylosanthes ary avela handrakotra eo amin'ny taona manaraka.

Ary aorian'izay vao mamboly vary mifandimby
amin'ny katsaka sy légumineuse, ilay noresahana teo.

Isan-taona izany vao mampiditra
voly hafa indray amin'ilay atao
hoe fampifandimbiasam-boly ?

Tsy voatery, mety ho isan-taona ho an'ny
voly fanao isaky ny latsak'orana, mety
koa nefá ny mampifandimby voly iray
na roa ao anatin'ny taona.

Ny taom-pambolena mantey mizar a roa lehibe:
misy ny voly fanao latsak'orana toy
ny vary na ny katsaka,

misy kosa ny voly fanao voly avotra
mandritry ny maintany.

Rehefa mamboly aorian'ny fiakaran'ny
vokatra teo aloha no atao
hoe manao fampifandimbiasam-boly.

Ohatra: avy namboly vary tamin'ny fotoan'ny latsak'orana dia mamboly voly avotra toy ny anana, ovy ,karaoty sns...mandritry ny maintany.

Tsy voatery ho voly fanao sakafio ihany nefà no ampifandimbiasana amin'ny voly fototra,

fa ao koa ireo voly manome rakotra sy manatsara my tsiron'ny tany toy ny «Mucuna» sy ny «Vesce»

Mahavaha olana mihitsy izany ny fanaovana Komposta tsotra sy ranon-jezika satria mila zezika ny fanaovana voly avotra

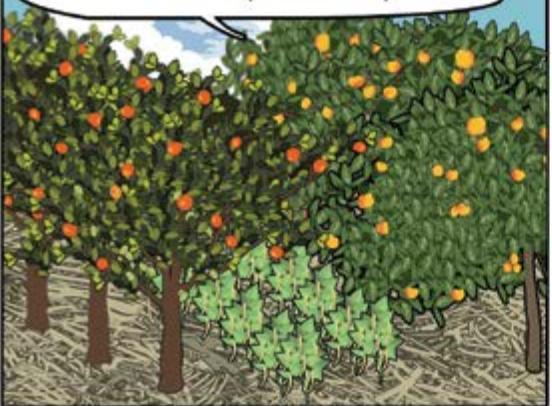
Ka izay mihitsy anie ilay « Agro-écologie » e ! mifampiankina sy mifameno avokoa ny asam-pamokarana rehetra.

Ity no saika hadinoko, misy teknika azo ampiharina koa amin'ireo voly voasary sy kaky antsika ireo.

Azo volena voly fihinana na/sy voly fanao rakotra eny anelanelany

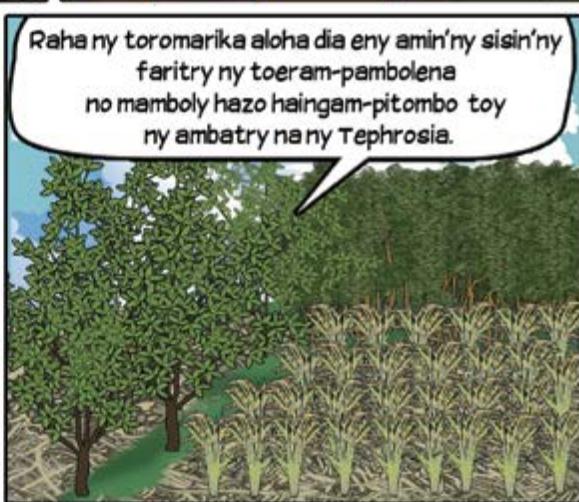
Amin'izay sady mahazo vokatra fanampiny no manatsara ny tsiron'ny tany.

Tsara ihany koa raha mamboly hazo hanonerana ireo hazo notapahina ary mba hanatevenana ny hazo manodidina.

Raha ny toromarika aloha dia eny amin'ny sisin'ny faritry ny toeram-pambolena no mamboly hazo haingam-pitombo toy ny ambatry na ny Tephrosia.

Ny Acacia dia tsy azo hatao ala vadimboly fa hatao voly hazo manokana satra mitroka rano be ary misy fiantraikany amin'ny voly.

Ary voly an-tanety ihany angaha rankizy no hampianarina anareo ? Zava-baovao ary maharesy lahatra tokoa fa ny voly vary an-drano izay efa nahazatra hatramin'izay ve tsy misy teknika hanatsarana azy ?

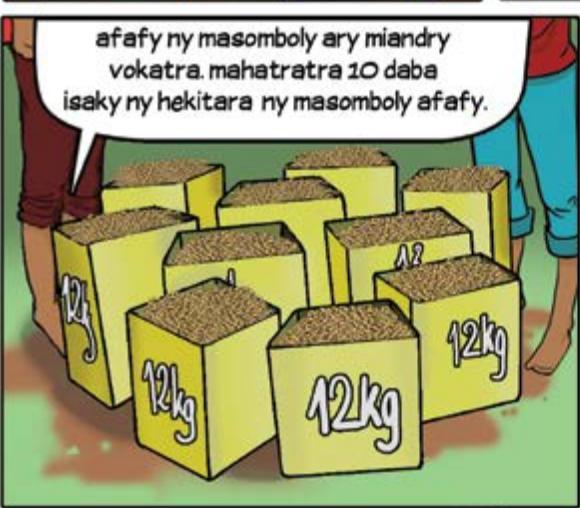
Adinonay marina ry dada fa tena misy teknika hanatsarana ny voly varyan-drano, SRI no anarany.

samy manana ny fomba fambolely isam-paritra fa raha ny nahazatra anay dia hosena omby ny tanimbary,

afafy ny masomboly ary miandry vokatra. mahatratra 10 daba isaky ny hekitara ny masomboly afafy.

Kay, be loatra izany masomboly 10 daba zany, mahafaty antoka! Dia tsy manao taninketsa izany no tsy manisy zezika?

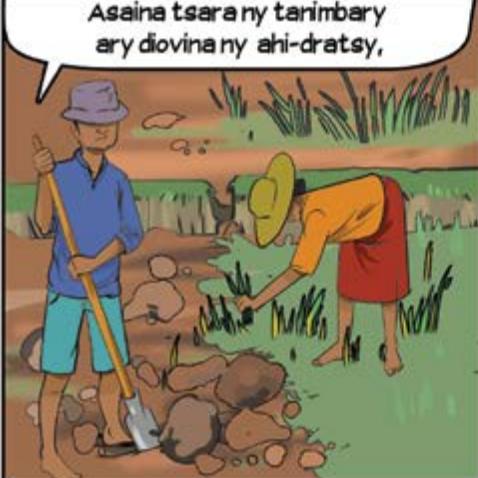
3 kg fotsiny ny vary afafy an-taninketsa hatao amiriny tanimbary 1 hekitara hoy ramosenay.

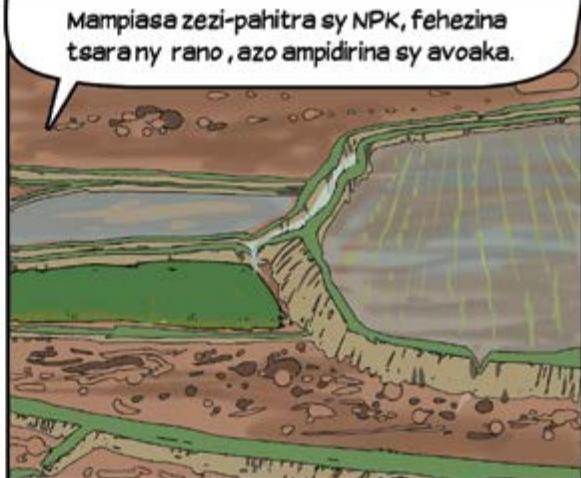
Aravona tsara ny taninketsa ary ketsa tanora no ampiasaina, tsy mihoatra ny 20 andro.

Asaina tsara ny tanimbari
ary diovina ny ahi-dratsy,

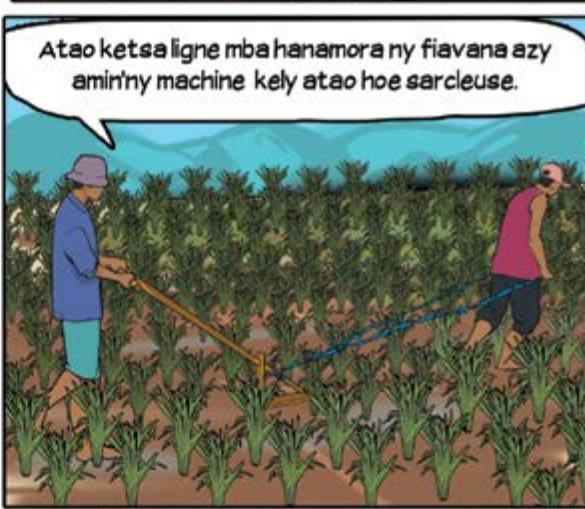
Mampiasa zezi-pahitra sy NPK, fehezina
tsara ny rano , azo ampidirina sy avoaka.

Asiana zezika ary ketsaina amin'ny ketsa
tanora 20 andro fara-fahabetsany,

Atao ketsa ligne mba hanamora ny fiavana azy
amin'ny machine kely atao hoe sarcleuse.

Raha manaraka toromarika dia mamotopotra be
ny vary ary mety mahatratra 4 ka hatramin' ny 6
taonina isaky ny hekitara ny vokatra miakatra

Zany al'raha tsy manandrana tsy
mahita e! Aleo fa hanao fanandramana
isika amin'ny taom-pambolena
ho avy io.

Zany mihitsy ry dada a ! tena mahavokatra
arie e, hitako amin'lay saha fampiharana
ao an-tsekoly ao

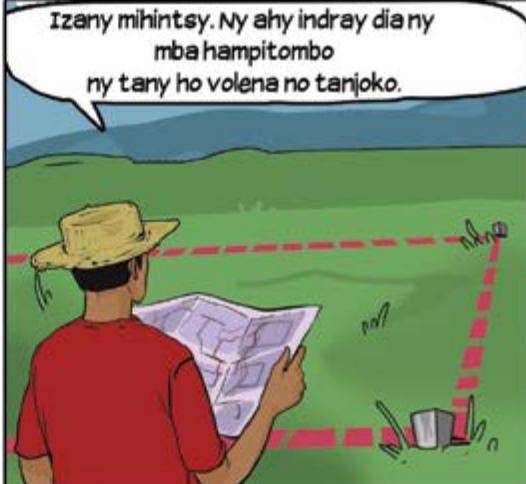
Azo ampiharina amin'ny fambolentsika
tsara ny « Agro-écologie » na
an-tanety na an-tanimbary ary azo
antoka fa ho tsara ny vokatra.

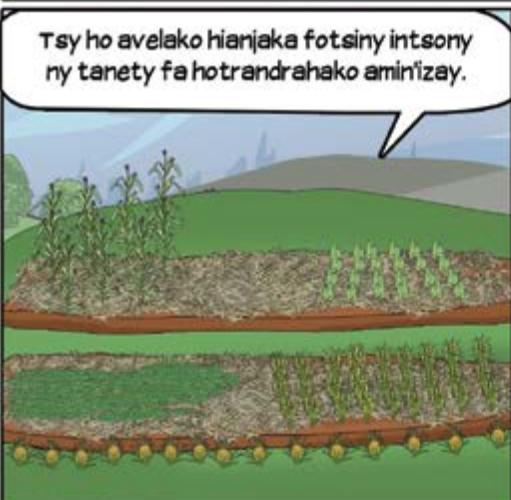
Ny ahy ny mba hananatsika ambim-bava
no tanjoko, hialana amin'ny
fahasahiranana sy ny trosa.

Izany mihintsy. Ny ahy indray dia ny
mba hampitombo
ny tany ho volena no tanjoko.

Tsy ho avelako hianjaka fotsiny intsony
ny tanety fa hotrandrahako amin'izay.

Ny vola vary an-drano kosa
hampanarahiko teknika.

Tena mahavelom-bolo ahy izany rehetra izany rankizy! Tena hevitra tsara ny ampiaranana ny arkizy ny fomba fambolena tahaka izany....

Sady mora tafita ny fampianarana satria atao-dramose sahaza anay arkizy ny fampitana ny lesona.

...satria ianareo manovo fahalalana moa izahay ray aman-dreny ihany koa misitraka izany.

Tena lasa mahaliana anay ny asa fambolena ary tsy votery ho mpampianatra sy polisy kay vao tafita faraha ifotorana tsara ny asa fambolena dia mahavelona tsara ihany koa.

Rehefa tanteraka izany mety ho tafaverina tsikelikely ny tsiron'ny tany ka hamokatra tsara indray.

...Hanana ambim-bava isika ary hisondrotra ny farim-piainana

Andao hampiharina mihitsy ry dada a !
Rehefa mahita ny vokatsoa
azontsika eo ve ny manodidina
tsy mba hanaraka ihany koa !

Hita ho'aho ry Niry, ho tafita amin'ny fianarana
ihany izany isika mianadahy

NY ALA VADIM-BOLY (Agroforesterie)

TOROLALANA MAHOMBY, HO AN'NY FAMBOLENA MAHARITRA

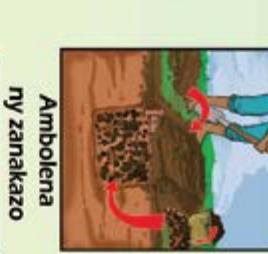
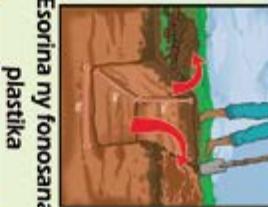
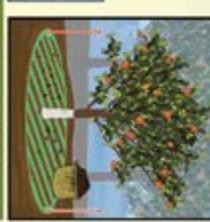
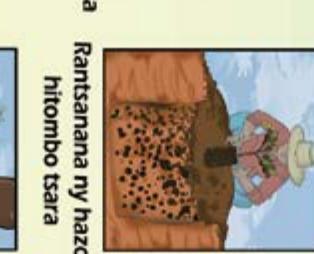
FAMARITANA

Fampiarahana famboleena maro (hazo, voankazo, legiomaj) sy/na fiompliana eo amin'ny toerana iry ao anatin'ny vanim-potoana iry. Anisan'ny vahaolana "Agro-écologique" ny fampiasana ny ala vadim-boly.

TOMBONTOA

- Maro amin'ny fikaohan'ny riaka ny noson-tany azy mampitombo ny tahirin-drano anaty tany;
- Mampirindra ny famboleena atao;
- Mathatombombona ny tsingerin'ice kasinga natoraly : rano, raha mineraly, raha organika;
- Manatsara ny tsiron'ny tany;
- Mampitombo ny karazam-botatra azo no sady manatsara ny farim-piaianana;
- Mampihena ny entona manimba ny tontolo laianana sy mampiova ny toer'andro.

FAMPIHARANA NY ALA VADIM-BOLY

Afangaro anaty

lavaka ny zezika sy ny tany tsara, atao mivohitra 30 cm

Tapahana eo amin'ny 3cm avy eo ambany ny plastika

Atao ny lavaka, avahana ny tany tsara sy ratsy. Avela 15 andro

lavaka ny zezika sy ny tany tsara, atao mivohitra 30 cm

Tapahana eo amin'ny 3cm avy eo ambany ny plastika

Mitovy avokoa ny repera takian ny tamboloy-kazo. Ny matoksamihitsa azy dia ny hadim ny lavaka sy ny elanterni-boly (mankina amin'ny toetin ny hazo ho volenja, ny toe-tany azy ny toe-andro).

TOROLALANA MAHOMBY, HO AN'NY FAMBOLENA MAHARITRA **NY TSIPIKA MIRAAHABO**

(courbe de niveau)

FANDREFESANA NY TSIPIKA MIRAAHABO

Tsiplika mahitsy na miendrika faribolana, apetraka mifanohitra amin'ny fandrin'ny tany mba hiarovana amin'ny fikafan'ny riaka ny tany.

FAMARITANA

TOMBONTOSA:
 ■■■ Miaro amin'ny fikahoan'ny riaka ny nofon-tany;
 ■■■ Mampitombo ny fitsiahan'ny rano any anaty tany;
 ■■■ Mampitombo ny veleran-tany azo volatra.

FITAOVANA AMPIASAINA

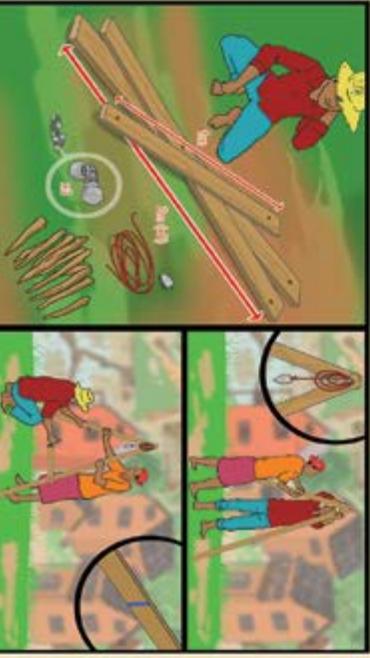
Maro ny fitaovana andrefesana ny tsiplika mira ahabo (cadre A, niveau à bulle, niveau coller) fa ny cadre A no tsotra indindra.

NY CADRE A

Fitaovana entina hanajariana toerana ifay mba hahatomombana tsara ny fandrefesana ny tsiplika mira ahabo. Mora amboarina sy mora ampiasaina ny cadre A azy hita evry an-toerana ny akora rehetra ilaina.

NY AKORA ILAINA SY FANAMBORANA AZY

➤ Hazo fisaka milisa 3 : ny 2 mirety 2m / ny 1 mirety 1m
 Fil sy plomb , bilao milisa 3, azy tsatoka maromaro

➤ Hazo fisaka milisa 3 : ny 2 mirety 2m / ny 1 mirety 1m
 Fil sy plomb , bilao milisa 3, azy tsatoka maromaro

TOROMARIKA LEHIBE

- Raha voly taona no atao : raha latsaky ny 5% ny fandrin'ny tany dia volena tsotra manarakana ny tsiplika mira ahabo ny voly, raha mithoatra ny 5%, tokony atao ny fanajariana "Kipaha" (culture en escalier);
 - Raha voly mananjara no atao (kafe, jirofo, voasary srs) dia voly hanaraka tsara ny faritra nofaritan ny tsiplika mira ahabo ny lavaka fa hajaina kosa ny elanelany. Ohatra: kafe (3m*3m), voasary (4m*5m);
 - Raha latsaky ny 12% ny fandrin'ny tany : azo atao ny voly rehetra ;
 - Raha mihoeatra ny 12% ny fandrin'ny tany : ny hazo maniry mandavantaina ihany no azo atao raha tsy nisy fanajariana manokana (culture péférme);

- Tokony rakofana mandavantaina ny tany na mampiasa ny

tsipika mira ahabo aza hiarovana sy hanatarana ny

nofontany. Misy karazam-boly afaka mandrakotra malaky ny

tany amin'ny fiadohan'ny orana toy ny nléb, ny mucuna...

1. Atomboka eo amin'ny fikafan'ny tany ambany indindra (1-1.5 m miala amin'ny haavo ambany indindrala);
2. Manatrika ny fikafan'ny tany, apetraka misangane ny cadre A, manihina amin'ny tsatoka ny toerana hitsangaman'ny tongotra lian'ny cadre A;
3. Ahodina ny cadre A mandrapahazo 90° eo amin'ny manika (il plomb mahitsy tsara eo atovoan'ny tivalan-kako 1 m), apetraka ny tsatoka faharoa, dia toy izay hatrany hatrany. Averinana ny astana tsatoka hatrany mandram-pahavily;
4. Makattra eo amin'ny 1 m ka hatramin'ny 1m50 raha handray ny tsiplika faha 2;
5. Tohizana foana mandram-pahatonga eny amin'ny tampon'ny havonana;
6. Azo amboarina ny endiky ny tsiplika raha tea ka miviliambiana loatra.

TOROLALANA MAHOMBY, HO AN'NY FAMBOLENA MAHARITRA

FAMOKARANA ZEZIKA ORGANIKA

KAOMPOSTA TSOTRA / RANON-JEZIKA

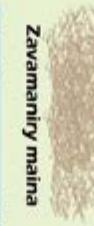
TOMBTOSOA:

- Manome sakafio ilain'ny voly;
- Mampitombo ny tahan'ny raha organika ao anatin'ny tany;
- Mamelona ireo bibikely mpanatsara ny tany;

FOMBA FANAMBOARANA

KAOMPOSTA TSOTRA

AKORA FOTOTRA ILAINA

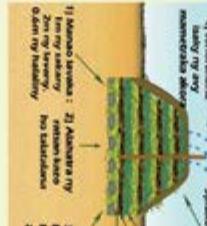
Zavamaniry maina

Zavamaniry maitso

Zezi-pahitra

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Manome

sakafio

ilain'

ny

voly

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Manome

sakafio

ilain'

ny

voly

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

organika

ao

anatin'

ny

tany

1) Manome Sakafio ilain'ny voly;

Mampitombo

ny

tahan'

ny

raha

 ISDM
 Programe de l'Agence
TOROLALANA MAHOMBY
HO ANT'NY FAMBOLENA MAHARITRA
FIFANDIMBIASAM-BOLY ANT-TANETY
KATSAKA SY LEGUMINE USE MIFANDIMBY
AMINNY VARY

TOMBOTSOA

- Manampy amin'ny fanjarians-tsakalo ;
  - Manamasaka ny tany (légumineuse mitondra azota) ;
  - Manadio ny tany amin'ny ahi-dratsy sy mandroaka ny bibikely (mucuna) ;
  - Azoana rakotra matevina ho fanampin-jezika ;
  - Mamputombo ny voka-baby amin'ny taona manaraka.

TAONA 1

TAONA 2

TSARA HO FANTATRA

1) Raha manta ny tany, tsy maintsy a tao ny fananasahana amin'ny alalan'ny fambolena "légumineuse" manatsara tany ao anaty voly mangahazo, na

2) Raha ionaka ny tany, ambolena amin'ny fotoana mahazatra ny katsaka sy voanembia; atsaika ny mucuna rehefa matoy ny voanembia;

atao sakao, misy ny biby fiompy no mihinana azy. Marihana fa miankina aminy faritra tsirairay avy ny karazana legumineuse amplasaina ;

ny karepoka [*Cyperus rotundus*] raha tsy ampy ny rakotra amin ny flandohan'ny orana;

Mba hiadiana amin'izany, ampiasaina atao vadim-boly amin'ny katsakaka ny mucuna ary amboleena eo ambony rakotra ny vary amin'ny taona manakana.

TOROLALANA MAHOMBY, HO AN'NY FAMBOLENA MAHARITRA

TOROLALANA MAHOMBY,

HO AN'NY FAMBOLENA MAHARITRA

FAMBOLENA ANANA SY LEGIONA MANARAKA NY TEKNIKA "AGRO-ECOLOGIQUE"

TANJONA

- Ahazoana vokatra betsaka sy tsara kailiao;

- Fidiram-bola fampampiny sy haingana;
- Tontolo iainana voakajy amin'ny fampiasana fanafody ara-bozajahary;

FANOMANANA NY TANIKETSA

- Fidina tsara ny toerana hametrarahana ny taniketsa:

- Akaliky tanana;
- Akaliky rano;
- Tany efa masaka;

- Avadika ny tany;

- Manamboatra "plate-bande" raha ilaina;

- Asiana tany masaka na "compost";
- Poteihina halemy tsara ny bainga;
- Tondrahana ho mando tsara ny tany.

FAMAFAZANA SY FIKARAKARANA

- Manao soritra manaraka ny halavany na ny sakan'ny taniketsa, afafy manaraka ny tsipika ny voa;

- Rarahana vovo-tany manify, asiana rakotra eo amboniry;

- Esorina ny rakotra rehetra rehefa hita fa mitsiry ny voa nafafy;

- Manamboatra tatalana raha toa ka mafana loatra ny andro na be loatra ny orana;

- Tondrahana maraina sy hariva ny taniketsa raha tsy ampy ny orana

FANOMANANA NY TANIMBOLY

- Atao akaikin'ny taniketsa;

- Azaina ny tanimboy;
- Manamboatra "plate-bande" raha ilaina;
- Manamboatra laiankely hiverezewena sy hanamorana ny fikarakarana;

- Manisy zezika "compost" 10-15 t/ha.

FAMINDRANA NY ZANA-BOLY

- Raha maloka na manerika ny andro dia azo atao mandritra ny tontolo andro ny faneatsana. Raha tsy izany dia atao aorihana ny amin'ny 4 ora folakandro;

- Tondrahana ny taniketsa alohan'ny hamindrana azy;

- Sovohana ny zana-boly na avotana amin'ny hazo kely;

- Zana-boly iray hanry isaky ny manatratoka;

- Tsara raha atsoboka anaty ramon-jezika ny fakany alohan'ny andatsahana azy raha toa ka tsy misy tany;

- Marihina fa tsy azo aketsa ny voly mamody. liquide) ny voly mba hiarovana amin'ny bify kely.

FIOTAZANA

- Atao atra-potoana araka ny fahamatoina ny fiotazana
- Feijoa fimpavidiana na fampifandimbisana voly*
Tandremo fa tsy azo atao ny mampiaraka na mampifandimby ny voly mitovy karazana fa mahatonga faharetan'ny aretina sy ny bify mpanimba.

Voly mafony	Mandravana	Mamoddy	Mamoa
Karazana 1	Anamasy	Ovy	Vontsahala, amasy
Karazana 2	Laita, ptesay		Sofitera
Karazana 3	Salady, anamalo		
Karazana 4	Poarano	Vonjelobory, vonjyo	Taramoko, soja, pitipoa
Karazana 5		Tengolo, tongolo ihy	
Karazana 6	Setery	Kanthy	

TOROLALANA MAHOMBY, HO ANN'Y FAMBOLENA MAHARITRA

TANIKETSA AMBONY LATABATRA (Pépinière sur table)

FAMARITANA

Ny taniketsa ambohy latabatra dia fomba iray ahazoana zana-boly sy zanakazo fihinam-boa.

TOMBONTOSA

- Mora atao, hita eny an-toerana avokoa ny akora rehetra ilaina ;
- Mampitrena ny fandanihana amin'ny rividiariana fanaazodim-biby ;
- Miaro ny zanaboloy amin'ny biby sy ny aretina isankarany ;
- Mamokatra zanaboloy matanjakoa sy salama amin'ny fotoana rehetra ;
- Ataka hitantanana ny fotoam-pambolena.

FISAFIDIANANA NY TOERANA

TOERANA	TANJONA
Akality loharano	Manamora ny fanondrahana

FANOMANANA SY FITANTANANA NY TANIKETSA

NY LATABATRA

ZAVATRA ILAINA

- Hazo fisaka ;
- Bois rond mirefy 1m miisa 4 ;
- Fantsika.

EOMBA FANAMBOATRA

Manamboatra latabatra mahazaka tany manana ahavo 5 - 10 sm ary apetaka ho tongony ireo bois rond misera.

1. Manao soritra mahitsy mitsangana na mitsivalana. Kendrena ho amphahatelon'ny haben'ny voa amboleena ny halalin'ny tsipika. Arakaraky ny karazana masomboly volena ny elanelany :

2. Atao ny fandatsahana ny voa, totofana vovotany manify :

3. Saromana aro biby (voaly) raha azo atao mba iarovana amin'ny biby sy ny rivotra be.

IREO AKORA FOTOTRA ILAINA

FANGARO	FATRANY	FANAMARIHANA
Fasika amoron-drano	1/3	Mampitombo ny fitishan'ny remo
Kaomposta	1/3	Mitazona ny hamandoana sy manome sakaro
Tany	1/3	Manome tanimanga sy mitazona ny faka

FIKARAKARANA NY FANGARO

1. Sidihina tsirairay ny fangaro ;
2. Afangaro tsara ;
3. Asiana bozaka manify ny latabatra alohan ny ametrahanana ny fangaro ;
4. Atao 5 - 10 sm ny ahavon'ny fangaro ;
5. Manomana rano mangotraka iray vilainy lehibe, asiana sur'eu ;
6. Tondrahana rano mangotraka ny fangaro, atao mahazo tsara daholo ny toerana rehetra (10tatra / m²) ;
7. Avefa hangatsaka tsara alao'ny fandatsahana ny masomboly.

FANDATSAHANA NY MASOMBOLY

1. Manao soritra mahitsy mitsangana na mitsivalana. Kendrena ho amphahatelon'ny haben'ny voa amboleena ny halalin'ny tsipika. Arakaraky ny karazana masomboly volena ny elanelany :

2. Atao ny fandatsahana ny voa, totofana vovotany manify :

3. Saromana aro biby (voaly) raha azo atao mba iarovana amin'ny biby sy ny rivotra be.

Ireo mpisitraka :

N°	MPAMATSY VOLA	SEKOLY	CISCO
1	AFD Tetik'asa PAPAM	CEG Vinaninkarena	Antsirabe II
2		CP Aina Vinaninkarena	Antsirabe II
3		CEG Betafo	Betafo
4		CEG Alakamisy Anativato	Betafo
5		CEG Ankazomirioratra	Mandoto
6		CEG Betafo	Mandoto

N°	MPAMATSY VOLA	SEKOLY	CISCO
1	COMESA / UE Tetik'asa MANITATRA 2	CEG Antsoantany	Antsirabe II
2		CEG Annexe Soavina Antokofoana	Betafo
3		Lycee privee Lutherienne Antanifotsy	Antanifotsy
4		CEG Ampitatafika	Antanifotsy
5		CEG Ambohimandroso	Antanifotsy
6		CEG Ihazolava	Ambatolampy

Ministeran'ny Fambolena sy ny Fiompiana ary Jono

Ministeran'ny Fanabeazam-pirenena sy ny Fampianarana Ara-teknika sy Arak'asa

COMESA / Vondrona Eropéanina
Mpamatsy vola : tetik'asa MANITATRA 2
(2018-2021)

NY GSMD dia mivoy sy manapariaka ny « Agro-écologie » na teknikam-pambolena mahomby ho an'ny famokarana maharitra manerana ny Nosy. Miisa 16 ireo mpikambana mandrafitra ny GSMD ary samy mivoy ny « Agro-écologie » avokoa any amin'ny faritra iasany ankoatra ny asa fotora ijoroany (fikarohana, fikajiana ny tontolo iainana sy ny « biodiversité », fiadiana amin'ny tsy fanjarian-tsakafo, sns).

Ny GSMD dia mivoy ny « Agro-écologie » amin'ny alalan'ny :

- fanampariahana ireo valim-pikaroham-pambolena eny anivon'ireo tantsaha ;
- fanentanana sy fampiofanana isantsokajiny ;
- tohana, torohevitra ary tantsoroka ara-teknika amina vondrona na fikambanana mila izany.

Amin'ny alalan'ny tetik'asa maro no afahan'i GSMD manonta ireo fitaovana enti-manentana sy

mampiofana. Isan'izany ny tetik'asa ny MANITATRA 2, famatsiam-bola avy amin'ny COMESA/Union Européenne ny taona 2018 ka hatramin'ny 2021. Ny tetik'asa MANITATRA 2 dia mivoy ny fomba fambolena miatrika ny fiovan'ny toetr'andro amin'ny faritra Vakinankaratra (Afovoany andrefana sy Afovoan-tany) ary nanome lanja ny fanentanana sy fampiofanana ny ankizy izay tantsaha rahatrizay.

Ny asa izay atao dia fanitarana ny asa nontontosaina nandritry ny taona voalohan'ny tetik'asa PAPAM izay famantsiam-bola avy amin'ny AFD. Raha miisa 6 ireo sekoly ambaratonga faharoa nisitraka izamy tamin'ny taom-pianaranana 2017-2018, miisa 12 izamy ankehitriny (2018-2019). Ny tanjona dia ny hampita fahalalana fotora mikasika ny tontolo iainana sy ny fomba fambolena maharitra amin'ny mpianatra kilasy faha 6 sy faha 5 manoloana ny fahapoteha'ny tontolo iainana, ny fiovan'ny toetr'andro ary ny fitrandrahana tsy ara-drariny ny tany sy ireo harena voajanahary. Ny tanjona farany dia fanentanana ny fitondram-panjakana hampiditra ny « Agro-écologie » anaty fandaharam-pianaranana eto Madagasikara.

Mbola tsy tara, raiosy ny andraikitra tandrify anao...ovay ny fomba amam-panao nahazatra, manàna toe-tsaina liam-pivoarana sy tia mizara amin'ny hafa, kajio ny tontolo iainana.

Directeur de publication:
RAKOTONDRAMANANA

Nanoratra:

Ekipa GSMD:
 - RAZAKA Mireille
 - RANDRIAMIARANA Vololoniraiana
 - RANDRIMANTSOA Martin
 - RAHARISON Tahina
 - RAKOTONDRAMANANA

Ekipa OEMC/MENETP:

- RANDRIANDRASANA Lila Norolalaina
 - ANDRIAMIRANTO Norohanta
 - RAKOTONIRINA Justin
 - ANDRIANJAFIARISOA Miarimanana
 Elisa Njaka
 - ROBINSON R. Justine
 - RAHANTAVOLOLONA Zo Lalaina

Sary sy loko:

- ANDRIANARY Antso

GSMD

Route d'Ambohipo
 Lot VA 26 Y Ambatoroka
 BP 6039 Ambanidz
 Antananarivo 101 Madagascar
 Tél: (+261) 20 22 276 27
<http://gsdm-mg.org/>
<http://open-library.cirad.fr/gsdm>
 Page facebook : Agroécologie GSMD